

سیستم های اطلاعاتی حسابداری

نویسندگان:

دکتر مهدی مرادی

(دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد)

نعیمه بیات

اللهم صل على محمد وآل محمد

فصل دوازدهم:

چرخه درآمد؛ فروش و دریافت های نقدی

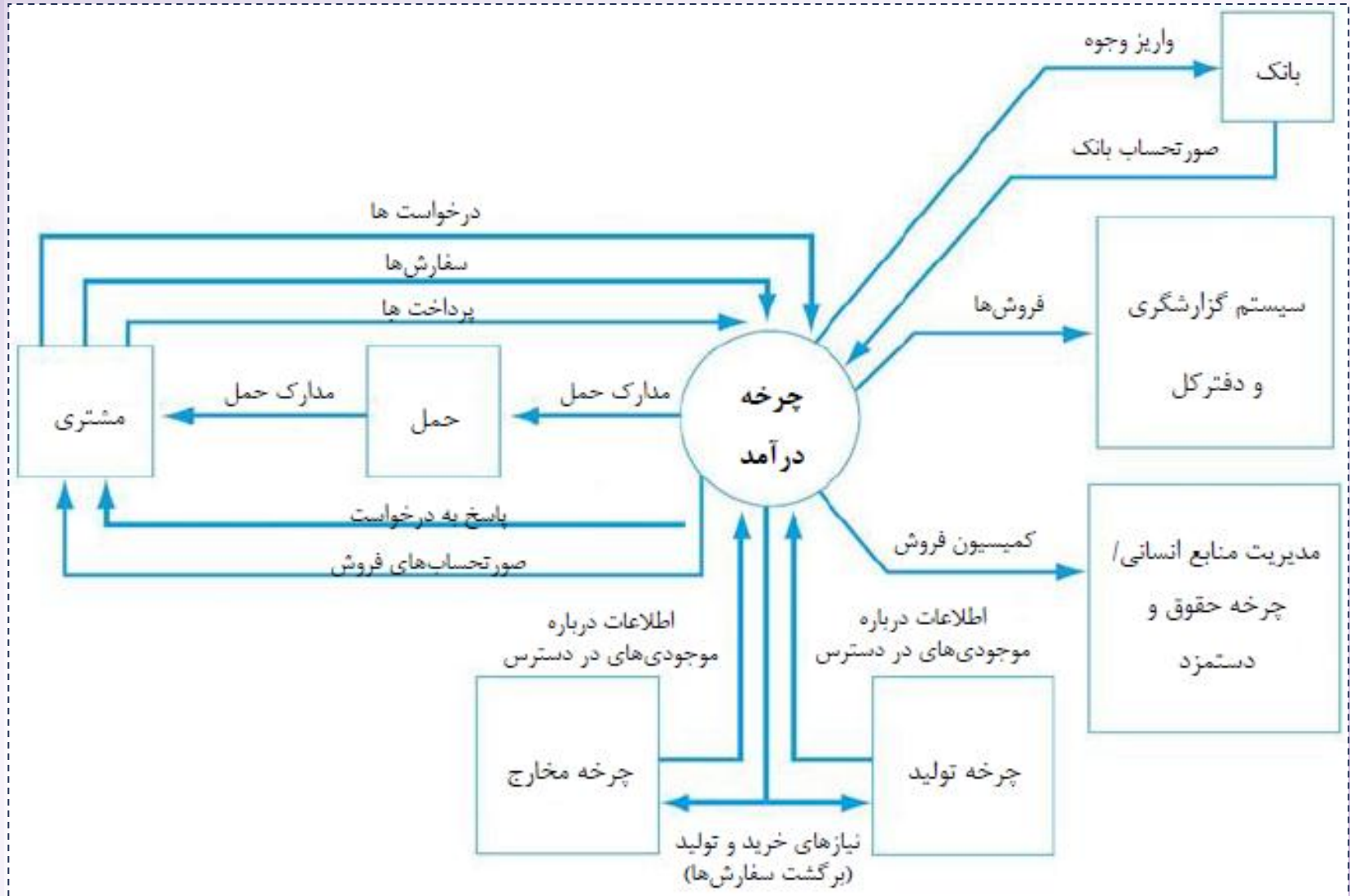
پس از مطالعه این فصل، خواننده با مفاهیم ذیل آشنا می شود:

۱. آشنایی با فعالیتهای تجاری چرخه درآمد
۲. آشنایی با چگونگی تاثیر فن آوری اطلاعات بر کارایی فرآیندهای چرخه درآمد
۳. آشنایی با تهدیدات عمده موجود در چرخه درآمد و ارائه راه کارهای مناسب برای مقابله با این تهدیدات
۴. آشنایی با تصمیمات کلیدی چرخه درآمد و اطلاعات مورد نیاز برای این تصمیمات
۵. آشنایی با انواع روش های نگهداری مانده حساب مشتریان

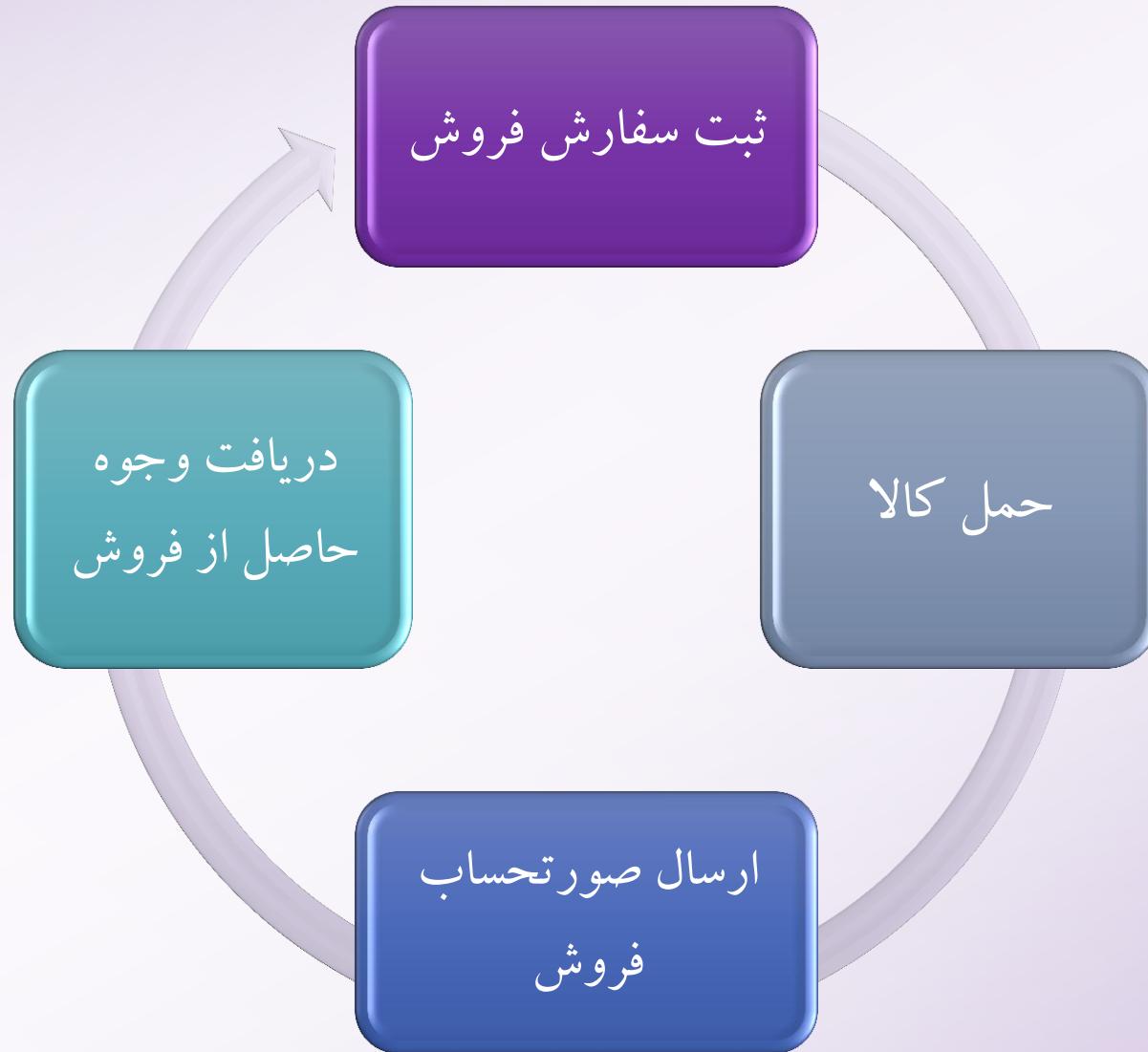
چرفه درآمد اصلی ترین مبادله برون سازمانی اطلاعات با مشتریان

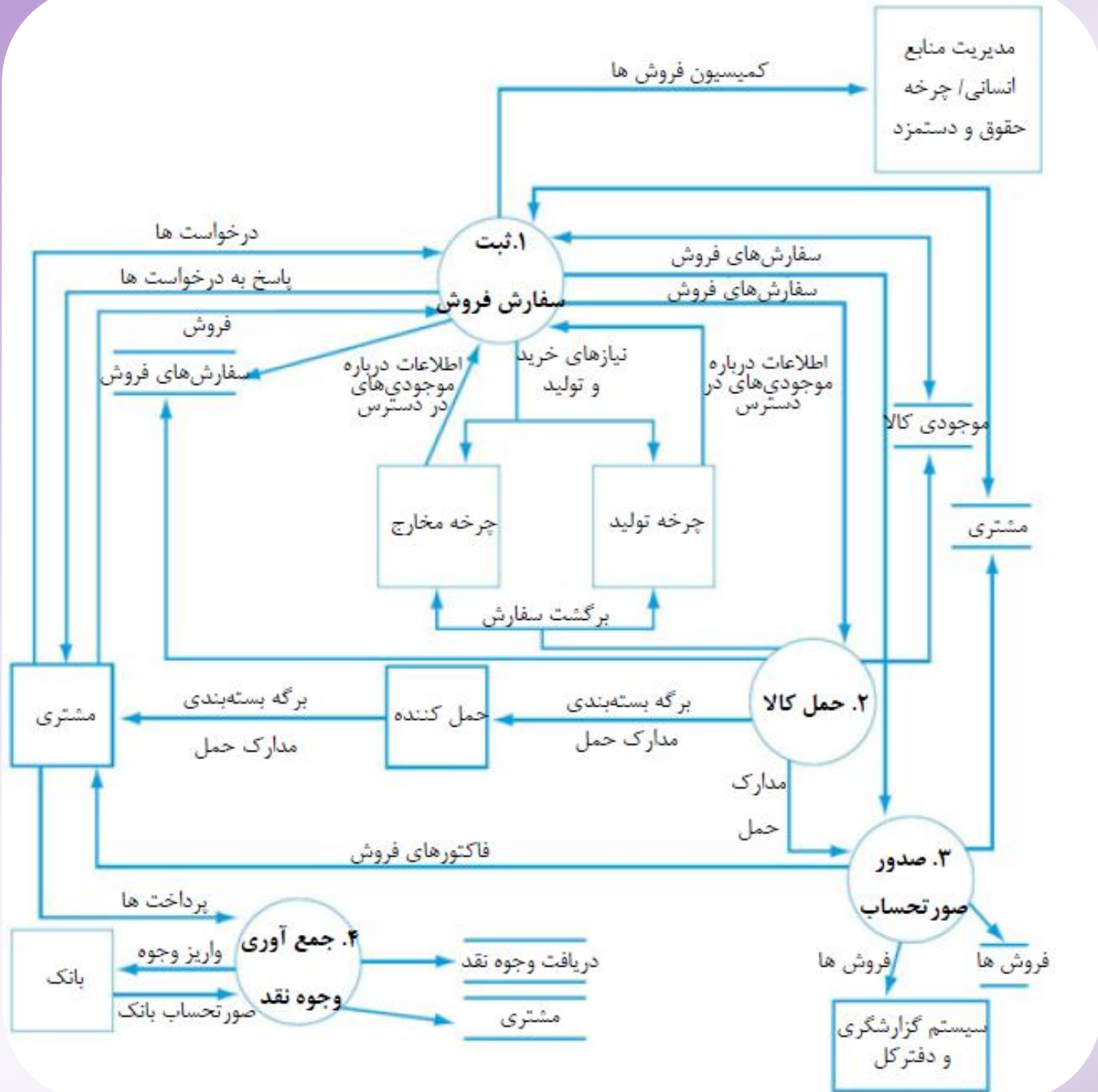

چرخه درآمد
نقطه اتصال
بسیاری از
چرخه های
مرتبط با تولید،
دریافت و
پرداخت حقوق
و دستمزد است.

فعالیت های اصلی چرخه درآمد

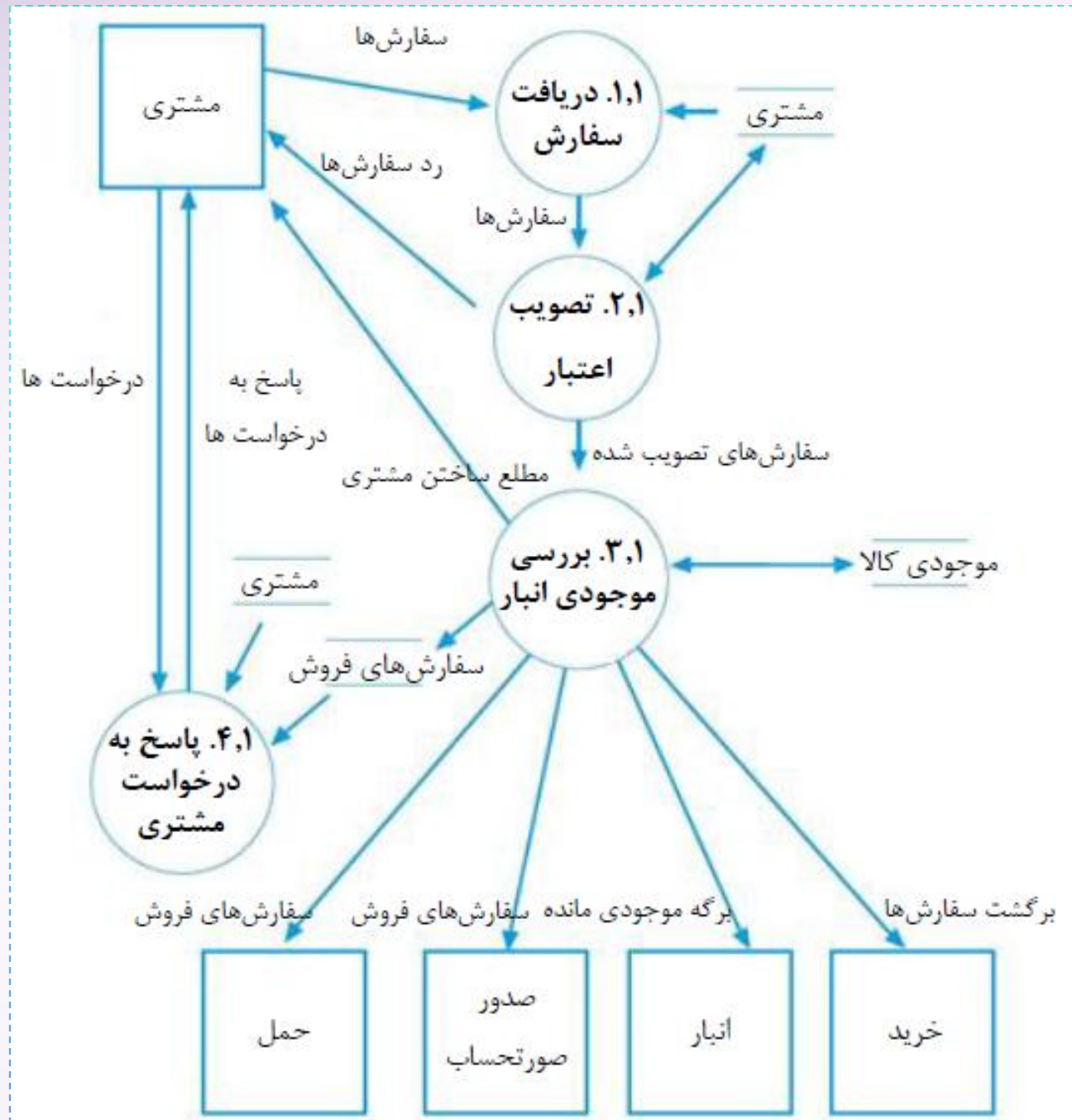
نمودار گردش داده های چرخه درآمد

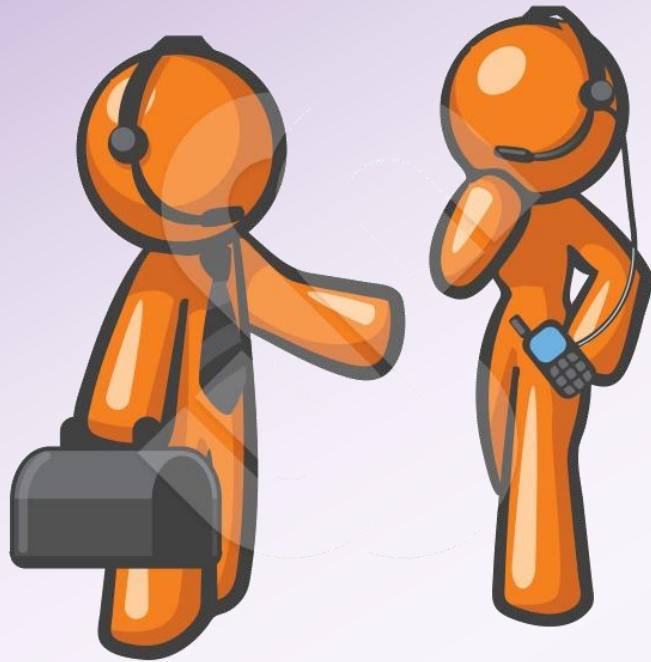
مرحله اول: ثبت سفارش فروش

این مرحله شامل تمام فعالیت‌های مربوط به مشتری‌یابی و پردازش سفارش‌های مشتریان است که توسط دایره‌ی سفارش فروش انجام می‌شود.

نمودار گردش داده های ثبت سفارش فروش

تهدیدها و کنترل های مرحله دریافت سفارش

- سفارش های ناقص و نادرست
 - استفاده از سیستم های اطلاعاتی یکپارچه
 - استفاده از کنترل های ویرایشی
 - محدودیت دسترسی به داده های اصلی
- سفارش های غیرمعتبر
 - امضای دیجیتال یا امضای مکتوب اسناد

تهدیدها و کنترل های مرحله تصویب اعتبار مشتری

- فروش به مشتریان با اعتبار نامطلوب

- ایبار محدودیت های اعتباری

- مجوز ویژه برای تأیید فروش برای مشتریان جدید یا فروش هایی که متجاوز از اعتبار یک مشتری است

- استفاده از جدول سنی حساب های دریافتی

تهدیدها و کنترل های مرحله بررسی موجودی کالای انبار

• کمبود یا مازاد موجودی کالا

– سیستم کنترل دائمی موجودی کالا

– استفاده از بارکد یا RFID

– آموزش کارمندان

– شمارش فیزیکی متناوب موجودی های در انبار

– پیش بینی فروش و گزارش فعالیت ها

تهدیدها و کنترل های مرحله پاسخ به درخواست اطلاعات مشتریان

• ایجاد نارضایتی در مشتریان و از دست دادن آن ها

– استفاده از سامانه CRM

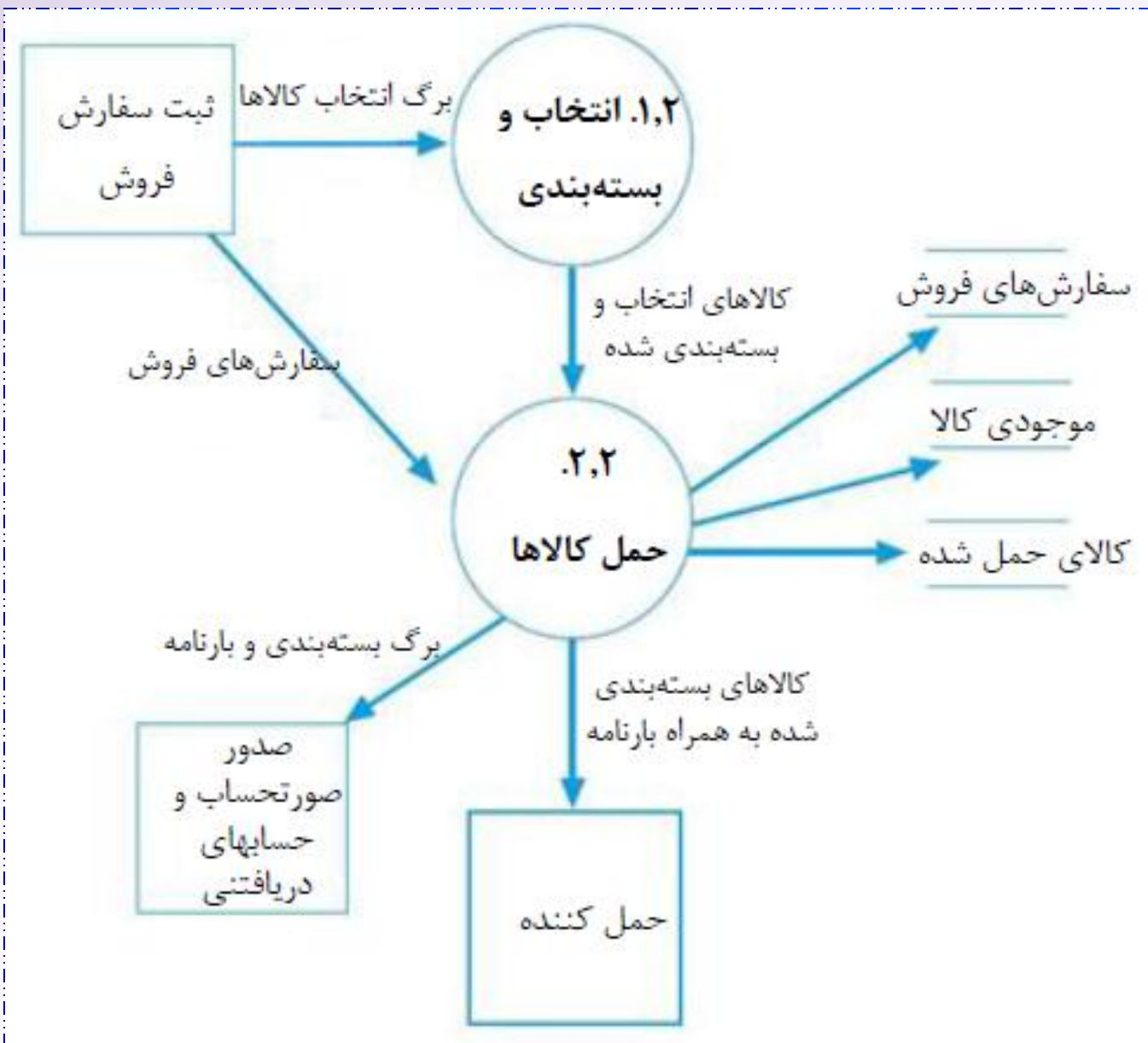
– ارزیابی رضایت مشتریان

مرحله دوم: حمل کالا

پس از مشخص شدن کالاهای درخواستی مشتریان و بسته‌بندی این کالاها، دایره حمل و ارسال کالا باید بر اساس برگ خروج کالا اقدام به ارسال کالاها برای مشتریان نمایند.

نمودار گردش داده های حمل کالا

تهدیدات و کنترل های مرحله انتخاب و بسته بندی کالا

- **انتخاب کالاهای اشتباه و یا مقادیر اشتباه**
 - استفاده از فن آوری بارکد و تکنولوژی RFID
 - مقایسه لیست کالاهای انتخاب شده در سفارش های فروش با کالاهای آماده شده
- **سرقت موجودی کالا**
 - محدودیت دسترسی فیزیکی به موجودی ها
 - مستندسازی تمام جابجایی های موجودی ها
 - شمارش ادواری موجودی کالا و مقایسه آن با تعداد کالاهای ثبت شده در سیستم
 - استفاده از فن آوری بارکد و تکنولوژی RFID

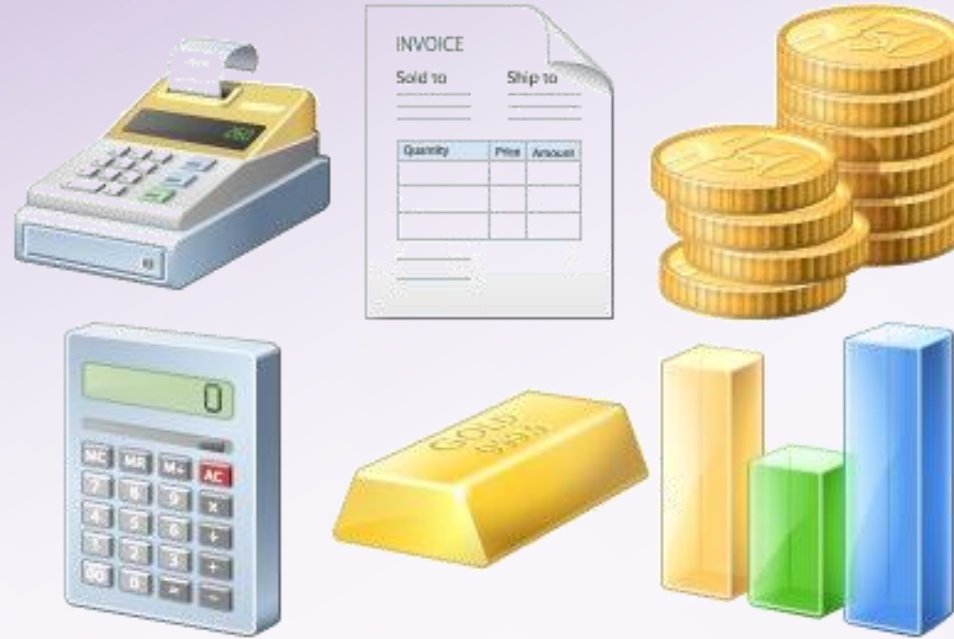

تهدیدات و کنترل های مرحله حمل کالاها

• اشتباه در حمل

- مقایسه مدارک حمل با سفارش های فروش، لیست کالاهای انتفاب شده و کالاهای بسته بندی شده
- کنترل های ویرایشی ورود داده ها
- به کارگیری سیستم های ERP برای جلوگیری از حمل مجدد کالاها
- استفاده از فن آوری بارکد و تکنولوژی RFID

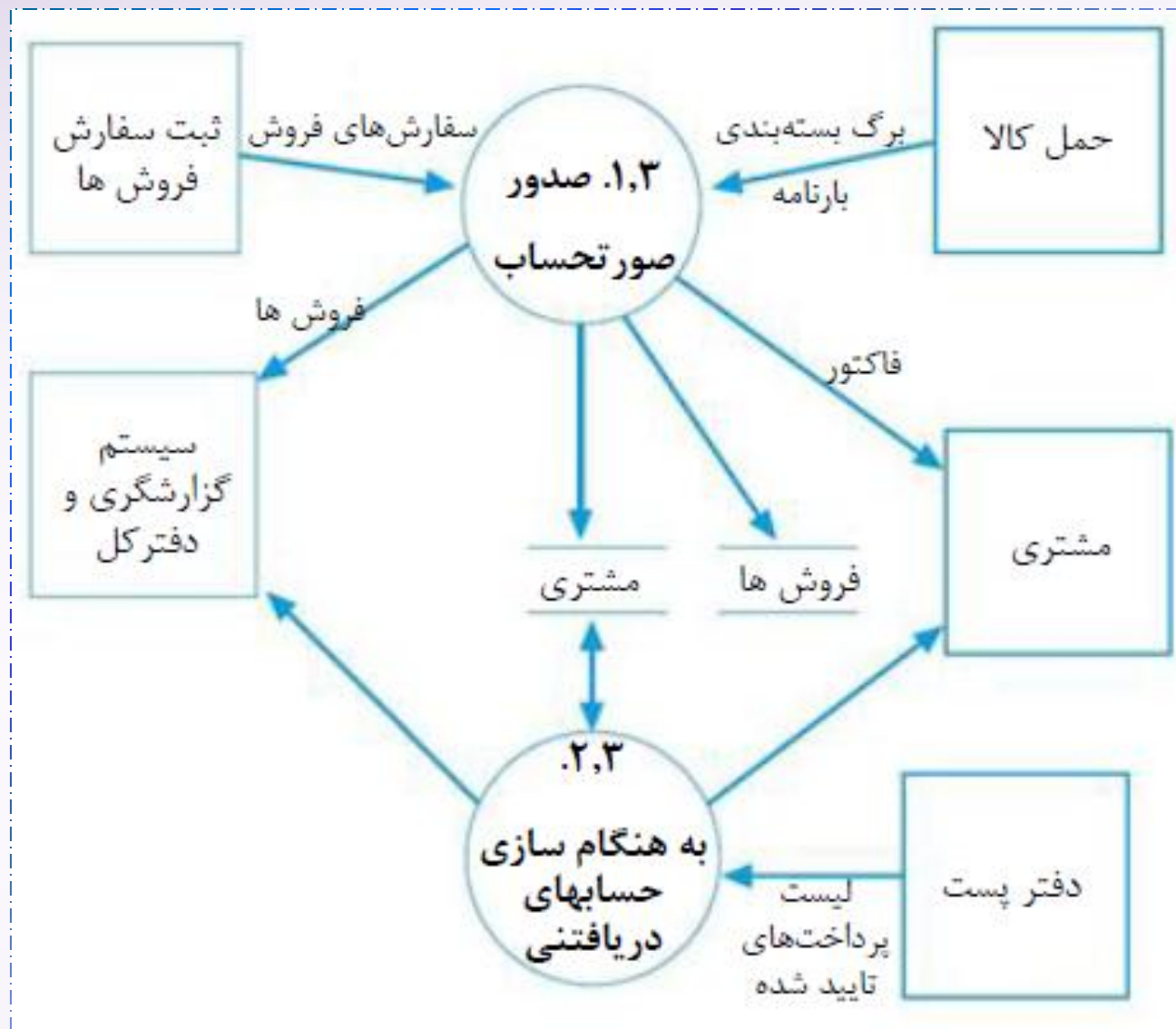

مرحله سوم: صدور صورت حساب فروش

صورت حساب کردن به معنای اعلام مبلغی است که مشتری باید بابت کالا یا خدمات ارائه شده به شرکت پرداخت کند.

نمودار گردش داده های مرحله صدور صورتحساب

تهدیدات و کنترل های مرحله صدور صورتحساب

- عدم صدور صورتحساب
 - تفکیک وظایف صدور فاکتور و عمل کالا
 - تطبیق دوره ای صورتحساب ها با سفارش های فروش، لیست کالاهای درخواستی مشتریان و مدارک عمل
- اشتباه در صدور صورتحساب
 - تنظیم سیستم برای ورود خودکار داده های قیمت گذاری شده
 - مروریت دسترسی به داده های حساس قیمت گذاری
 - کنترل های ویرایشی ورود داده ها
 - تطبیق دوره ای صورتحساب ها با سفارش های فروش، لیست کالاهای درخواستی مشتریان و مدارک عمل

تهدیدات و کنترل های مرحله به هنگام سازی حساب های دریافتی

- اشتباه در ثبت حساب بدهکاران در دفترکل
 - کنترل ورود داده ها
 - تطبیق جمع های دسته ای
 - ارسال ماهیانه صورت حساب های مشتریان
 - تطبیق حساب های معین با دفترکل

مرحله چهارم: جمع آوری وجوه نقد

مرحله چهارم در چرخه درآمد، وصول مطالبات است. صندوق دار و دایره حساب‌های دریافتی در این مرحله مشارکت دارند.

تهدیدات و کنترل های مرحله وصول مطالبات

• سرقت وجوه نقد

- تفکیک صحیح وظایف
- تهیه صورت مغایرت بانکی
- استفاده از مبادله الکترونیکی وجوه به منظور به حداقل رساندن پرداخت های نقدی از سوی مشتریان
- استفاده از ماشین صندوق و واریز روزانه کلیه وجوه نقد به حساب بانکی شرکت
- پشت نویسی فوری چک ها
- بروز مشکلات نقدینگی
- در نظر گرفتن تفهیم برای پرداخت های سریع توسط مشتریان
- تهیه بودجه های جریان نقدینگی

تهدیدات و کنترل های عمومی چرخه درآمد

• داده های نادرست و نامعتبر

- کنترل درستی پردازش داده ها
- محدودیت دسترسی به داده های حساس
- بازبینی تمام تغییرات داده های حساس

• افشای غیرمجاز اطلاعات حساس

- کنترل های دستیابی به سیستم
- رمزنگاری داده ها

• از دست رفتن یا تفریب داده ها

- ایجاد نسخه های پشتیبان و استفاده از روی های
مقابله با فطرات

• عملکرد ضعیف

- استفاده از گزارش های مدیریتی

